

ÇEVRE BOYUT ETKİ ANALİZİ PROSEDÜRÜ

1. AMAÇ:

Çevre açısından AYDEM YENİLEBİLİR ENERJİ A.Ş.'nin süreçlerinde meydana gelebilecek çevre boyutlarının tanımlanması, etki büyüklüğünün değerlendirilmesi, bu değerlendirmenin periyodik olarak gözden geçirilmesi için gerekli yöntemleri belirler.

2. KAPSAM:

AYDEM YENİLEBİLİR ENERJİ A.Ş. süreçlerindeki ve santrallerdeki çevre risklerinin değerlendirilmesini kapsar.

3. SORUMLULAR:

SEÇ ve Sürdürülebilirlik Müdürü, SEÇ ve Sürdürülebilirlik Yöneticisi, SEÇ ve Sürdürülebilirlik Uzmanı, SEÇ ve Sürdürülebilirlik Uzman Yardımcısı ve İşletme Şefleri bu prosedürün uygulanmasından sorumludur.

4. TANIMLAR:

- **Çevre:** Bir kuruluşun, faaliyetlerini yürüttüğü hava, su, toprak, doğal kaynaklar, flora, fauna, insanlar ve bunların karşılıklı ilişki içerisinde olduğu ortam.
- **Çevre boyutu:** Bir kuruluşun, çevre ile etkileşime giren veya girebilen faaliyet veya ürün ya da hizmetlerinin bir unsuru.
- **Çevresel etki:** Kısmen veya tamamen, bir kuruluşun, çevre boyutlarından kaynaklanan, çevreye yaptığı olumlu veya olumsuz herhangi bir değişiklik.
- **Normal:** Alışlagelen, kurala uygun olan, şaşılacak bir yönü bulunmayan, olağan, doğal.
- **Anormal:** Genel olana, alışılmışı ve kurala aykırı olan, normal olmayan, düzgün olmayan.
- **Acil:** Hiç vakit geçirilmeksizin yapılması, yerine getirilmesi gereken.
- **Önemli:** Önemi olan, mühim, ehemmiyetli.
- **Önemsiz:** Önem verilecek bir niteliği, değeri bulunmayan, önemi olmayan.

5. UYGULAMA:

5.1. Çevresel Etki Değerlendirme:

AYDEM YENİLEBİLİR ENERJİ A.Ş. faaliyetleri esnasında ve sonucunda doğrudan ya da dolaylı etkiler göz önüne alınarak çevresel etkilerin değerlendirilmesi SEÇ ve Sürdürülebilirlik Yöneticisi, SEÇ ve Sürdürülebilirlik Uzmanı, SEÇ ve Sürdürülebilirlik Uzman Yardımcısı ve İşletme Şefleri tarafından yapılır.

Etkilerin değerlendirilmesinde aşağıda belirtilen kriterler baz alınarak her bir etkinin çevre açısından önem oluşturup oluşturmadığı belirlenir ve "**Çevre Boyut Etki Analizi Formu (CVR.FRM.001)**" na kaydedilir.

5.2. Çevresel Risk Değerlendirmesi:

Çevre boyutunun gerçekleşme olasılığı ve gerçekleşmesine bağlı olarak çevresel etkinin şiddeti değerlendirilir ve çevresel risk hesaplanır. Hesaplama yöntemi aşağıda belirtilen şekilde gerçekleştirilir.

Çevresel Risk = Çevresel Etkinin Gerçekleşme Olasılığı * Çevresel Etkinin Şiddeti

Çevresel Risk Gerçekleşme Olasılığı; bu prosedürün 5.3. Çevresel Etki Değerlendirme tablosu A bölümü dikkate alınarak değerlendirilir.

Çevresel Etkinin Şiddeti; bu prosedürün 5.3. Çevresel Etki Değerlendirme tablosu B bölümü dikkate alınarak değerlendirilir.

5.3. Çevresel Etki Değerlendirme Tablosu

A. Çevresel Etkinin Gerçekleşme Olasılığı	
1	Çok Küçük: Olma olasılığı çok zayıf, Doğal afetler vb. doğa olayları sonucu meydana gelir
2	Küçük: Proses değişikliği vb. kapsamlı sistem değişikliklerinde meydana gelir
3	Orta: Eğitim eksikliği/farkındalık hassasiyet eksikliği sebebiyle meydana gelir
4	Yüksek: Ayda, haftada bir sıklıkta tekrarlanır.
5	Çok Yüksek: Normal işletme şartlarında olur.

B. Çevresel Etkinin Şiddeti	
1	Çok Hafif: Çevre ve sağlığa etkisi yoktur.
2	Hafif: Çevreye etkisi az ve anlıktır.
3	Orta: Zarar var fakat telafisi mümkün, yerinde müdahale yapılır.
4	Ciddi: Çevreye etkisi var ve uzun sürebilir.
5	Çok Ciddi: Çevreye karşı uzun vadede büyük sorunlar yaratır ve uzman ekip müdahalesi gereklidir.

5.4. Etki Büyüklüğünün Belirlenmesi

Bu prosedürün 5.3. Çevresel Etki Değerlendirme tablosu dikkate alınarak aşağıda belirtilen şekilde hesaplanır;
Risk Değeri = Çevresel Etkinin Gerçekleşme Olasılığı x Çevresel Etkinin Şiddeti

Hesap edilen Risk değeri puanları, aşağıda görülen risk seviyeleri ile aşağıdaki gibi ilişkilendirilir, "**Çevre Boyut Etki Analizi Formu (CVR.FRM.001)**" na kaydedilir. SEÇ ve Sürdürülebilirlik Yöneticisi tarafından onaylanan form ilgili süreçlerin sahiplerine yayınlanır.

ŞİDDET ETKİ OLASILIK MATRİSİ					
OLASILIK / ETKİ	1 ÇOK HAFİF	2 HAFİF	3 ORTA	4 CİDDİ	5 ÇOK CİDDİ
1 ÇOK KÜÇÜK	Önemsiz 1	Düşük 2	Düşük 3	Düşük 4	Düşük 5
2 KÜÇÜK	Düşük 2	Düşük 4	Düşük 6	Orta 8	Orta 10
3 ORTA	Düşük 3	Düşük 6	Orta 9	Orta 12	Yüksek 15
4 YÜKSEK	Düşük 4	Orta 8	Orta 12	Yüksek 16	Yüksek 20
5 ÇOK YÜKSEK	Düşük 5	Orta 10	Yüksek 15	Yüksek 20	Tolere Edilemez 25

Risk Değeri	Risk Seviyesi	Alınacak Önlem
1	Önemsiz	Faaliyet gerekmiyor.
2-6	Düşük Etki	Kontrol faaliyetleri, izleme ve ölçme faaliyetleri SEÇ ve Sürdürülebilirlik Yöneticisi, SEÇ ve Sürdürülebilirlik Uzmanı, SEÇ ve Sürdürülebilirlik Uzman Yardımcısı ve İşletme Şefi tarafından gözden geçirilir. Riskin seviyesinin düşürülmesi için bir yıl süre verilir.
8-12	Orta Etki	Kontrol faaliyetleri, izleme ve ölçme faaliyetleri SEÇ ve Sürdürülebilirlik Yöneticisi, SEÇ ve Sürdürülebilirlik Uzmanı, SEÇ ve Sürdürülebilirlik Uzman Yardımcısı ve İşletme Şefi tarafından gözden geçirilir. Çevresel risk seviyesinin düşük risk seviyesine getirilmesi ihtimali varsa gerekli önlemler, kaynaklar dikkate alınarak SEÇ ve Sürdürülebilirlik Yöneticisi, SEÇ ve Sürdürülebilirlik Uzmanı, SEÇ ve Sürdürülebilirlik Uzman Yardımcısı ve İşletme Şefi tarafından planlanır, gerek görülmesi halinde ilgili tehlikenin kontrol altına alınması için, izleme ölçme faaliyetleri, QDMS/Düzeltilici Faaliyet Modülü veya "Düzeltilici Faaliyet Formu (KYS.FRM.003)" başlatılır. Riskin seviyesinin düşürülmesi için dokuz ay süre verilir.
15-20	Yüksek Etki	Çevresel etkinin yaratacağı riskin azaltılması ve kontrol altında tutulması için SEÇ ve Sürdürülebilirlik Yöneticisi, SEÇ ve Sürdürülebilirlik Uzmanı, SEÇ ve Sürdürülebilirlik Uzman Yardımcısı ve İşletme Şefi tarafından acilen QDMS/Düzeltilici Faaliyet Modülü, "Düzeltilici Faaliyet Formu (KYS.FRM.003)" başlatılır. Riskin seviyesinin düşürülmesi için altı ay süre verilir.

25	Tolere Edilemez	Faaliyet durdurularak, çevresel etkinin yaratacağı riskin azaltılması ve kontrol altında tutulması için SEÇ ve Sürdürülebilirlik Yöneticisi, SEÇ ve Sürdürülebilirlik Uzmanı, SEÇ ve Sürdürülebilirlik Uzman Yardımcısı ve İşletme Şefi tarafından acilen QDMS/Düzeltilici Faaliyet Modülü, “Düzeltilici Faaliyet Formu (KYS.FRM.003)” başlatılır. Riskin seviyesinin düşürülmesi için üç ay süre verilir.
----	-----------------	--

5.5. Önemli Çevre Boyutlarının Belirlenmesi

Risk Seviyesi, Orta ve üzeri etki değerlendirmesi olan faaliyetler Önemli Çevre Boyutu olarak kabul edilir. Önemli Çevre Boyutu olarak kabul edilen faaliyetler **“Çevre Boyut Etki Analizi Formu (CVR.FRM.001)”**nda ayrıca belirtilerek takibi yapılır.

5.6. Gözden Geçirme

“Çevre Boyut Etki Analizi Formu (CVR.FRM.001)” SEÇ ve Sürdürülebilirlik Yöneticisi, SEÇ ve Sürdürülebilirlik Uzmanı ve SEÇ ve Sürdürülebilirlik Uzman Yardımcısı tarafından,

- Faaliyet, ürün ve hizmetlerde planlı veya yeni gelişmeler dahil değişiklikler olması durumunda,
- Çevre boyutları ve etkilerde değişiklikler olduğunda,
- Yasal düzenlemelerde değişiklik olması durumunda,
- Herhangi bir kaza veya acil durum yaşanması durumunda,
- Proseslerde değişiklik olması durumunda,
- Yukarıdaki koşullar gerçekleşmezse dahi yapılan iyileştirmeler dikkate alınarak yılda bir kez güncellenir.

Değerlendirmelerde herhangi bir değişiklik olduğunda form SEÇ ve Sürdürülebilirlik Uzmanı ve SEÇ ve Sürdürülebilirlik Uzman Yardımcısı tarafından revize edilir ve SEÇ ve Sürdürülebilirlik Yöneticisi'nin onayına sunulur.

Önemli Çevre Boyutları **“Çevre Boyut Etki Analizi Formu (CVR.FRM.001)”** tablosunun ilgili sekmesinde tekrar ele alınarak yılda bir kez, SEÇ ve Sürdürülebilirlik Uzman Yardımcısı ve SEÇ ve Sürdürülebilirlik Uzmanı tarafından revize edilir ve SEÇ ve Sürdürülebilirlik Yöneticisi'nin onayına sunulur.

6. İLGİLİ DOKÜMANLAR

- CVR.FRM.001_Çevre Etki Boyut Analizi Formu
- KYS.FRM.003_ Düzeltilici Faaliyet Formu